

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE TUZLA ZA PERIOD
2015. – 2017.GODINA**

Tuzla, juni 2014. godine

Na osnovu članova 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl.novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14 i 13/14), Općinski načelnik
d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE TUZLA ZA PERIOD 2015. – 2017.GODINA

Poglavlje 1 - Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine¹ izrađen je Dokument okvirnog budžeta Općine Tuzla (DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2015.-2017. godinu. Cilj DOB-a je da pomogne da se razvije kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje Budžeta i godišnji budžet, uključujući bolje povezivanje raspodjele resursa sa prioritetima politika navedenim u razvojnim strategijama, odnosno u općini Tuzla, prioriteta politika utvrđenih u Strategiji razvoja općine Tuzla do 2026.godine.

Dokument okvirnog budžeta za period 2015. - 2017. godina izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta.

DOB predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta za 2015. godinu, te daje predviđanja za 2016-2017. godinu.

Ovaj dokument je urađen na bazi Smjernica ekonomske i fiskalne politike za period 2015-2017.godina, koji je donijela Vlada Tuzlanskog kantona, dana 27.05.2014.godine, broj:07/1-14-12762/14 i akta Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, Perspektive 2015.-2017.godine.

Osnova za izradu budžeta zasniva se i na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog budžeta.

Još jedan bitan cilj Dokumenta okvirnog budžeta je i da osigura sveobuhvatan i konsolidovan okvir planiranja rashoda na nivou općine.

Služba za budžet i finansije općine Tuzla, predlaže Općinskom načelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Tuzla za period 2015 - 2017. godina kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u općini Tuzla za fiskalnu 2015. godinu.

¹ Zakon o budžetima Federacije BiH, „Službene novine Federacije BiH“, broj 102/13, 9/14 i 13/14.

Poglavlje 2 - Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze su bazirane na prognozama Direkcije za ekonomsko planiranje pri Institucijama BiH, Federalnog zavoda za statistiku i Federalnog ministarstva finansija.

Na ekonomska kretanja u BiH i Federaciji BiH u prethodnom periodu direktno je uticala recesija u zemljama okruženja. Nakon realnog pada (od 0,9%) u 2012., BiH ekonomija je prema procjeni DEP-a ² ostvarila skroman realni rast od 1,5% 2013 godine. Ovaj rast je bio nošen prije svega rastom izvoza (6,9%) i industrijske proizvodnje (6,7%), dok domaća tražnja bilježi neznatno povećanje uz skroman rast uvoza (1,4%).

U skladu sa poboljšanjem situacije u okruženju, očekuje se da će ekonomija BiH i Federacije BiH nakon realnog rasta od 1,5% 2013. godine, zabilježiti izvjesno poboljšanje realnog rasta od 2,7% u 2014. godini. Uz pretpostavku blagog jačanja izvozne potražnje trebalo bi doći i do skromnog realnog rasta izvoza, te u skladu s tim i blagog povećanja broja zaposlenih, raspoloživog dohotka građana, kao i realnog rasta privatne potrošnje. Tek od 2015. godine u BiH i FBiH se očekuje ozbiljnije povećanje investicija i ekonomske aktivnosti.

U periodu 2016-2017. godine očekuje se dalje postepeno povećanje ekonomskog rasta, uglavnom kao posljedica pozitivnih kretanja u okruženju. U BiH i Federaciji BiH se očekuje ekonomski rast od 4,3% u 2016. godini, odnosno 4,6% u 2017. godini, kao rezultat postepenog jačanja izvoza i realnog sektora, te domaće potražnje. Javne investicije bi trebale imati sve veći značaj uz pretpostavku sve većeg pristupa sredstvima međunarodnih kreditora.

2.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja

Prema podacima i projekcijama DEP-a ³ i Federalnog ministarstva finansija, koje su date u narednim tabelama može se vidjeti da se između 2012. i 2013. godine u Federaciji BiH desio pad nominalnog BDP-a od 2,2% (sa 3,1% na 0,9%), dok se u narednim godinama očekuje porast, te se u 2015. i 2016. godini očekuju stope rasta kao u godinama prije ekonomske krize.

² Direkcija za ekonomsko planiranje BiH

³ Direkcija za ekonomsko planiranje BiH

Tabela 2.1 – Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2012.- 2017. godine

miliona KM

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nominalni BDP u mil. KM	27,199	28,258	29,512	31,185	33,026	35,201
Nominalni rast u %	1,60%	3,90%	4,40%	5,70%	5,90%	6,60%
BDP deflator (prethodna godina = 100)	102,5	102,3	101,7	102,2	101,6	101,9
Realni BDP u mil. KM (prethodna godina = 100)	26,528	27,613	29,021	30,51	32,512	34,537
Realni rast u %	-0,90%	1,50%	2,70%	3,40%	4,30%	4,60%
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2,10%	-0,10%	0,10%	1,10%	1,00%	1,20%
Potrošnja u mil. KM	28,624	28,838	29,48	30,376	31,444	32,587
Vladina potrošnja u mil. KM	6,016	6,151	6,35	6,562	6,805	7,009
Privatna potrošnja u mil. KM	22,608	22,687	23,131	23,814	24,639	25,578
Investicije u mil. KM	4,953	4,968	5,46	5,977	6,522	7,271
Vladine investicije u mil. KM	772	926	1,158	1,332	1,572	1,839
Privatne investicije u mil. KM	4,032	4,011	4,242	4,556	4,933	5,468
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	9,00%	12,5%	14,3%	16,1%	17,3%	18,9%
Vladina štednja u % BDP-a	-1,2%	1,5%	0,0%	1,5%	1,5%	1,5%
Privatna štednja u % BDP-a	10,20%	14,0%	14,3%	14,6%	15,8%	17,4%
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-2,503	-1,436	-1,245	-943	-793	-604
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-9,2%	-5,1%	-4,2%	-3,0%	-2,4%	-1,7%
Nominalni Rast uvoza u %	-0,20%	-2,2%	2,2%	3,0%	3,6%	3,5%
Nominalni Rast izvoza u %	-1,9%	-6,6%	5,0%	7,8%	8,0%	7,9%
Nominalni Rast uvoza u %	12,5%	-1,8%	4,10%	7,4%	8,80%	11,2%
Nominalni Rast izvoza u %	10,9%	-4,0%	3,10%	7,3%	8,0%	11,3%

Napomena: Izvor podataka Direkcija za ekonomsko planiranje, mart 2014.godine

Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u 2012. godini zabilježila je rast od 2,1%, u 2013. godini bilježi pad od 0,1%, a projicirano je da se u 2014. godini poveća na 0,1%, da bi projekcije u naredne 3 godine trebale zabilježiti blagi rast od 1%.

Nacionalna bruto štednja u odnosu na BDP⁴ u 2012.godini iznosi 9,0%, u 2013.godini 12,5%, u 2014.godini 14,3%, te u naredne 3 godine se očekuje blagi porast.

⁴ Bruto društveni proizvod

2.2 Tržište rada

Broj radnika u Federaciji BiH u 2013. godini uvećao se za 1%, broj zaposlenih se smanjio za 0,7%, dok se u isto vrijeme broj nezaposlenih lica povećao za 2,7%, što se odnosi uglavnom na privatni sektor. Zbog nedovoljne poslovne aktivnosti došlo je do otpuštanja radnika, ali i smanjenje realnih primanja u 2013. godini.

S druge strane, u javnom sektoru se ne očekuju značajnije promjene broja zaposlenih u odnosu na 2013. godinu, zbog primjene važećih budžetskih restrikcija. To znači da bi broj zaposlenih u BiH u 2014. godini mogao ostati na istom nivou kao prethodne godine. Što se tiče plaća, u skladu sa ekonomskim dešavanjima u 2014. godini također nije realno očekivati značajnu stopu rasta. Pored očekivanog pozitivnog ekonomskog rasta u 2014. godini, veći pozitivni pomaci na tržištu rada se ne mogu očekivati ali bi se moglo desiti postepeno usporavanje negativnih dešavanja.

Tabela 2.2.1. – Uporedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u Federaciji BiH

	2010.	2011.	2012.	2013.	II 2014.
Broj zaposlenih	438.949	440.747	437.331	438.593	438.011
Broj nezaposlenih	360.512	367.515	377.707	391.942	394.350

Očekuje se da bi ukupan broj zaposlenih u Federaciji BiH mogao dosegnuti stopu rasta od 1,9 % u 2015. godini, dok bi se ta stopa rasta u 2016. godini mogla kretati oko 2,1%.

Tabela 2.2.2. – Uporedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u općini Tuzla

	2010.	2011.	2012.	2013.	II 2014.
Broj zaposlenih	32.971	32.738	32.079	31.557	31.338
Broj nezaposlenih	18.527	19.200	19.602	20.201	20.439

Prethodna tabela ukazuje da je na području općine Tuzla prisutno stalno smanjenje broja zaposlenih, koje prati konstantan rast broja nezaposlenih. U februaru 2014.godine, u odnosu na 2010.godinu u Zavodu za zapošljavanje TK na području općine Tuzla je evidentirano 1.912 više nezaposlenih lica, dok je u istom periodu broj zaposlenih smanjen za 1.633.

Tabela 2.2.3. – Usporedna tabela bruto i neto plaća u Federaciji BiH

	2010.	2011.	2012.	2013.	II 2014.
Prosječna neto plaća u KM	804	819	830	835	822
Prosječna bruto plaća u KM	1.223	1.248	1.286	1.275	1.255

Prosječna neto plaća u Federaciji BiH u nominalnom iznosu u 2015. godini mogla bi se uvećati za 3,3%, i 3,9% u 2016. i 2017. godini.

Tabela 2.2.4. – Usporedna tabela bruto i neto plaća u općini Tuzla

	2010.	2011.	2012.	2013.	II 2014.
Prosječna neto plaća u KM	842,76	841,80	839	852	839
Prosječna bruto plaća u KM	1.285,09	1.285,81	1.283	1.304	1.283

Kada je u pitanju prosječna neto plaća na području općine Tuzla, od 2010.godine do 2012.godine bio je prisutan trend pada, dok je u 2013.godini imala tendenciju rasta, da bi u februaru 2014.godine ponovo imala pad od 1,53 %, ali je ista još uvijek viša za 2,06 % u odnosu na prosječnu plaću u FBiH.

2.3. Osnovne pretpostavke i ciljevi makroekonomske politike BiH i Federacije BiH u periodu 2014.-2016.godina

Stanje u našoj regiji, odnosno zemljama u okruženju najbolje oslikava projekcija DG ECFIN-a⁵ u 2013. godini prema kojoj se nakon blage recesije Euro zone u 2013, očekuje slabljenje negativnih trendova iz 2012. Pri tome, u Njemačkoj i Austriji se u 2014. očekuje rast od 1,5 -1,8% što je višestruko više u odnosu na 2013.g. Nakon toga se očekuje daljnje blago jačanje rasta i u 2015 godini. U isto vrijeme, Italija bi nakon pada od 1,9% u 2013. trebala zabilježiti skroman rast od 0,6% u 2014 koji bi trebao biti udvostručen već 2015 godine. Slično tome, realni pad u Hrvatskoj od 0,7% iz 2013 bi mogao biti pretvoren u blagi rast (od 0,5%) naredne godine. Ova stopa bi takođe trebala biti više nego udvostručena 2015 godine. Od važnijih zemalja iz okruženja Slovenija je jedina zemlja koja bi trebala zadržati negativan ekonomski rast (0,1%) u 2014, nakon čega se očekuje povećanje od 1,3% u narednoj godini.

Sve ovo bi trebalo dovesti do jačanja izvoza i industrijske proizvodnje čime bi višegodišnji negativan trend broja zaposlenih mogao biti konačno zaustavljen i blago preokrenut. Očekuje se da bi pomenuti faktori trebali dovesti do postepenog jačanja ekonomskog rasta koji bi mogao iznositi 2,7% u 2014., te 3,4% u 2015 godini. Ovaj rast bi trebao prije svega biti nošen rastom izvoza, te postepenim jačanjem privatne potrošnje

⁵ DG ECFIN - „European Economic Forecast, Winter 2013“

i investicija. S druge strane, jačanje domaće tražnje bi trebalo dovesti do povećanja rasta uvoza, te skromnog realnog povećanja vanjskotrgovinskog deficita od 2% u 2014 godini. Očekivano postepeno jačanje ekonomskog rasta u Euro zoni i neposrednom okruženju bi trebalo dovesti do daljnjeg takođe postepenog jačanja BiH ekonomskog rasta koji bi u 2016 trebao iznositi 4,3%%, odnosno 4,6% 2017 godine. Naime, daljnje poboljšanje situacije u okruženju bi trebalo donijeti veću izvoznju tražnju i jačanje inostranih priliva novca. To bi trebalo dovesti do postepenog jačanja BiH ekonomskog rasta prije svega kroz daljnje jačanje izvoza, te privatne potrošnje i investicija. Obzirom da glavne pretpostavke projekcija ekonomskog rasta dolaze iz vanjskog sektora, tu se upravo nalaze i glavni rizici njihovog ostvarenja. Naime, slabiji ekonomski rast u okruženju ili eventualne recesije u budućnosti bi mogli ponovo značajno ugroziti BiH ekonomski rast.

Možemo zaključiti da se tek u 2014. godini u Federaciji BiH očekuje značajnije povećanje ekonomske aktivnosti.

Za period 2015-17. godina realno bi trebalo očekivati dalje postepeno pojačanje ekonomskog rasta u Federaciji BiH što bi bilo uglavnom kao posljedica sve izraženijih pozitivnih kretanja u okruženju. Ovdje posebno treba istaći da su očekivanja napretka ekonomskog rasta u zemljama iz okruženja uglavnom postepenog karaktera tako da se u Federaciji BiH očekuje ekonomski **rast od 3,4% za 2015. godinu, 4,3% za 2016. godinu, odnosno rast od 4,6% za 2017. godinu.**

Pretpostavke rasta bazirane su, kao i u ranijim godinama, kao posljedica postepenog jačanja izvoza i realnog sektora, te domaće potražnje zahvaljujući jačanju zaposlenosti i inostranih priliva novca. Za ekonomski rast veoma su važne i javne investicije koje bi trebale imati sve veći značaj uz pretpostavku većeg pristupa sredstvima međunarodnih kreditora.

Osnovni makroekonomski ciljevi FBiH u narednom srednjoročnom periodu su:

- Makroekonomska stabilnost
- Stabilnost finansijskog sektora
- Restrukturiranje javne potrošnje i očuvanje socijalne stabilnosti
- Očuvanje tržišta rada i provođenje mjera za povećanje zaposlenosti
- Održivi razvoj
- Europske integracije
- Socijalna uključenost.

Najvažniji cilj u narednom srednjoročnom periodu je očuvanje i dalje jačanje makroekonomske stabilnosti Federacije BiH. U planiranju vlastitog napretka, mora se početi od reformi u socijalnom i ekonomskom sektoru. Trebaju se stvarati uslovi i pretpostavke za punu zaposlenost radne snage i korištenje proizvodnih kapaciteta, koji bi trebali dati krajnji rezultat, povećanje bruto domaćeg proizvoda.

Makroekonomska stabilnost Federacije BiH može biti ugrožena ako bi se nastavilo akumuliranje fiskalnih deficita i nekontrolirano zaduživanje te visoki deficiti tekućeg računa, pa se stoga moraju preduzeti mjere za prilagođavanje uslovima koje diktira postojanje valutnog odbora sa ciljem da se doprinese stabilnosti valute i cijena.

Evropske integracije, kao makroekonomski cilj, omogućit će FBiH dobijanje dopunskih finansijskih sredstava za potrebe procesa evropskih integracija, od kojih je najznačajnija predpristupna finansijska pomoć Evropske unije (IPA).

Poglavlje 3 - Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza

U ovom poglavlju su izložene projekcije prihoda koje se očekuju za finansiranje javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda a na osnovu projiciranih makroekonomskih pokazatelja i postojećih poreznih politika.

Negativan ekonomski rast odražava se na fiskalni bilans u FBiH, koji pokazuje deficite svih nivoa vlasti, pa je neophodno pored smanjenja javne potrošnje obezbjediti nedostajuća sredstva od međunarodnih finansijskih institucija.

Polazeći od makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja, za naredni srednjoročni period očekuje se blago povećanje prihoda od indirektnih i direktnih poreza, kao i neporeznih prihoda, s tim da treba imati u vidu ograničene fiskalne kapacitete u kojima će budžeti na svim nivoima vlasti funkcionisati u ovom periodu.

Osnovna pretpostavka unutar fiskalne strategije općine Tuzla je da će fiskalna situacija ostati ograničena i uska i kao takva neće biti dovoljna za ostvarenje planiranih projekata, kao i zakonom propisanih obaveza.

U tom smislu nameće se kao imperativ organima vlasti u Općini Tuzla u narednom periodu da učine sve u okviru svojih nadležnosti na poboljšanju fiskalnih kapaciteta i jačanju fiskalne održivosti, tim prije što su ukupna kretanja u BiH konstantno izložena visokom deficitu tekućeg računa, što će se samo po sebi odraziti i na prostor Tuzlanskog kantona, a time i općine Tuzla.

Projekcije prihoda su usko vezane za privredni rast. Najveći rizik po projekcije date u ovom dokumentu je neuspjeh u ispunjavanju ciljeva privrednog rasta. Administracija poreskog sistema također predstavlja rizik po projekcije prihoda. Poreski prihodi zavise od unapređenja poreske discipline. U tom pravcu Uprava za indirektno oporezivanje je uvela seriju koraka, koja uključuje unapređenje operativne procedure, revizije, inspekciju i sl., a sve sa ciljem unapređenja poreske administracije u sistemu indirektnog oporezivanja.

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih dadžbina i akciznih dažbina) se uplaćuju na Jedinostveni račun Uprave za indirektno oporezivanje nakon čega se raspodjeljuju slijedećim redom:

1. Raspodjela na račun rezervi,
2. Raspodjela sredstava za potrebno finansiranje institucija BiH,
3. Raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta i
4. Otplata vanjskog duga.

Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i nižih nivoa vlasti. U skladu sa Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 22/06, 43/08, 22/09) prihodi sa Jedininstvenog računa se dijele kako slijedi:

1. Finansiranje funkcija Federacije 36,20 %
2. Finansiranje funkcija kantona 51,48 %
3. Finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave 8,42 %
4. Direkcija za ceste 3,90 %

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste, te puna primjena modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH na osnovu propisane formule sa utvrđenim kriterijima iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda, koja je i korištena prilikom izrade projekcija za ove nivoe vlasti.

Direktni porezi

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, kantoni i općine prikupljaju niz direktnih poreza, koji uključuju porez na dobit pravnih lica, porez na dohodak, porezi na imovinu, kao i neporezne prihode po osnovu kantonalnih i federalnih propisa o porezima na imovinu i niz drugih neporeznih prihoda, koji im omogućavaju finansiranje ustavom utvrđenih funkcija.

Služba za budžet i finansije općine Tuzla je projekciju prihoda od direktnih poreza u DOB-u općine Tuzla za 2015.-2017. godinu uradila na bazi ostvarenih prihoda u 2013.godini, procijenjenih prihoda za 2014. godinu i Smjernica koje su dostavljene od strane Ministarstva finansija TK za općine Tuzlanskog kantona.

Prihodi budžeta općine Tuzla

Ukupni raspoloživi prihodi

Očekivani nivo ukupnih poreznih i neporeznih prihoda, koji su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta općine Tuzla iznosi 39.950.388,00 KM u 2015. godini i u poređenju sa planiranim iznosom od 42.795.855,00 KM za 2014. godinu, manji su za 6,65% na što je znatan uticaj imao i izostanak neporeznih prihoda od GSM licence u projekciji 2015.godine, kao i to što je članom 8.Odluke o izvršenju budžeta definisano da se donacije, grantovi i namjenski transferi uplaćeni na depozitni račun općine Tuzla, a koji nisu planirani u Budžetu općine Tuzla, usmjeravaju u budžet za fiskalnu godinu na osnovu Odluke Općinskog načelnika, a na prijedlog Službe za budžet i finansije.

Projektovani nivo prihoda u 2016.godini iznosi 40.075.988,00 KM, a u 2017. godini 40.346.075,00 KM. Iz datih projekcija može se vidjeti i da je projektovani iznos ukupnih

prihoda u 2016. godini veći za 0,31% u odnosu na 2015. godinu, dok su projektovani prihodi za 2017. skoro na istom nivou kao i za 2016.godinu.

U slijedećoj tabeli su navedene revidirane projekcije prihoda za 2014. godinu i period 2015-2017. godina.

Tabela 3.2. Revidirane projekcije poreznih i neporeznih prihoda općine Tuzla za 2014. i period 2015-2017. godina

Naziv prihoda	Izvršenje 2013	Plan 2014	Projekcije		
			2015	2016	2017
UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (I + II)	40.080.900,00	42.795.855,00	39.950.388,00	40.075.988,00	40.346.075,00
I UKUPNO PRIHODI BUDŽETA (A+B+C)	33.824.734,00	35.269.064,00	34.259.550,00	35.212.650,00	35.482.737,00
A. Porezni prihodi (1 do 5)	22.461.181,00	22.306.280,00	23.013.395,00	23.266.495,00	23.436.582,00
1.Porez na dobit	46.267,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00
2.Porez na imovinu	4.604.572,00	4.860.000,00	4.510.000,00	4.510.000,00	4.510.000,00
3.Porez na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost (zaostale uplate)	41.810,00	22.000,00	22.000,00	22.000,00	22.000,00
4.Prihodi od indirektnih poreza	10.383.340,00	10.327.000,00	11.367.389,00	11.372.601,00	11.263.969,00
5.Porez na dohodak (uključujući zaostale uplate)	7.385.192,00	7.037.280,00	7.053.556,00	7.301.894,00	7.580.613,00
B. Neporezni prihodi (1 do 4)	11.353.637,00	12.962.784,00	11.246.155,00	11.946.155,00	12.046.155,00
1.Naknade i takse	5.078.962,00	3.544.000,00	3.714.000,00	3.714.000,00	3.714.000,00
2.Komunalne naknade i takse i ostale naknade i takse (Sredstva za uređenje gradskog građ.zemljišta) – Sred.pos.računa	5.732.084,00	8.479.874,00	6.593.245,00	7.293.245,00	7.393.245,00
3.Novčane kazne (neporezne prirode)	42.416,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
4.Ostali neporezni prihodi	500.175,00	908.910,00	908.910,00	908.910,00	908.910,00
C. Tekući transferi(transferi i donacije)	9.916,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II NAMJENSKA SREDSTVA, GRANTOVI, DONACIJE, PRIMICI I VLASTITI PRIHODI (D+F)	6.256.166,00	7.526.791,00	5.690.830,00	4.863.338,00	4.863.338,00
D. Namjenska sredstva CZ-e	1.090.262,00	2.050.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00
F. Grantovi, donacije, primici i vlastiti prihodi	5.165.904,00	5.476.791,00	4.440.830,00	3.613.338,00	3.613.338,00

Prihodi od indirektnih poreza

Prihodi od indirektnih poreza su porez na dodanu vrijednost (PDV) i porezi koji pripadaju Direkcijama cesta.

Najznačajniji u ovoj grupi prihoda je prihod od PDV-a, koji je predviđen u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti u iznosu od 11.367.839,00 KM za 2015.godinu, što je za 10,08% više u odnosu na plan 2014. Predviđeni iznos PDV-a u 2016. je veći za 0,04% od iznosa u 2015.godini, dok je u 2017. za 0,96% manji u odnosu na 2016.godinu.

Porez na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak, u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti, u narednom srednjoročnom periodu pokazuju konstantni rast koji u 2015. godini iznosi 0,23% u odnosu na plan 2014. godine, za koju je planirano ostvarenje u iznosu od 7.037.280,00 KM. Projekcija prihoda od poreza na dohodak u 2015.godini iznosi 7.053.556,00 KM, u 2016.godini 7.301.894,00KM i u 2017. godini 7.580.613,00 KM.

Porezi na imovinu

Ovi porezi obuhvataju porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica, porez na nasljeđe i darove, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica i ostale poreze na imovinu koji se naplaćuju i raspoređuju između budžeta kantona i općina prema kantonalnim propisima.

Projekcija ovih prihoda za 2015. godinu je za 7,20% manja u odnosu na planirani nivo ostvarenja u 2014. godini i iznosi 4.510.000,00 KM, te je i za naredne dvije godine predviđen isti iznos.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju:

- naknade i takse
- novčane kazne
- posebne naknade
- ostali neporezni prihodi (uključujući i vlastite prihode budžetskih korisnika)
- naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i građenje (NKGZ, prihodi od rente)

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda u 2015. godini iznosi 4.652.910,00 KM, što predstavlja smanjenje od 3,79 % u odnosu na planirani iznos u 2014.godini od 4.482.910,00 KM. Dalje ostvarenje neporeznih prihoda u 2016. i 2017. godini se predviđa u istom iznosu kao u 2015.godini.

Potrebno je napomenuti da su neporezni prihodi još uvijek najslabija tačka sagledavanja prihoda, koji se kao takvi različito tretiraju u kantonima, općinama i Federaciji, zbog čega treba uslijediti njihovo specifikirano i unificirano praćenje.

Rizici po projekcije prihoda

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti:

- veće usporavanje predviđenog ekonomskog rasta;
- nepredviđene promjene poreznih politika (odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza i nepredviđene promjene istih i dr.);
- makroekonomske pretpostavke;
- promjena nivoa zaduženosti Federalnog budžeta (otplate vanjskog duga FBiH);
- razvoj drugih događaja (efikasnost porezne uprave u kontroli naplate javnih prihoda).

Projekcije prihoda su usko vezane za privredni rast. Jedan od rizika odnosi se na makroekonomske pretpostavke, koje će u mnogome ovisiti od uticaja vanjskih faktora, prevashodno rasta cijene nafte na svjetskom tržištu i povratnog uticaja na inflatorna kretanja. Ukoliko su rast i drugi makroekonomski pokazatelji ispod procijenjenog nivoa imat će za posljedicu drugačija kretanja projekcije prihoda u smislu kontinuiranog nadzora poreznih obveznika u dijelu izmirenje obaveza.

Veliki uticaj i rizik za stabilne projekcije prihoda za naredni period predstavlja vanjski dug FBiH, jer je Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH predviđeno da se iz sredstava PDV-a, koja su sa JRT dodijele za finansiranje Federacije, kantona, općina i Direkcije cesta, prvo izvrši otplata vanjskog duga Federacije, te se onda vrši raspodjela ostatka sredstava na ostale korisnike.

Administracija poreznog sistema predstavlja rizik i po projekcije prihoda. Porezni prihodi zavise od unaprjeđenja usklađenosti BiH Institucija i entiteta s jedne strane i svih nivoa vlasti unutar Federacije BiH, pogotovo kad su u pitanju prognoze prihoda od indirektnih poreza.

Projekcije su rađene pod pretpostavkom da neće doći do prenosa nadležnosti između općine i drugih nivoa vlasti, kao i zakonskih promjena u oblasti indirektnog oporezivanja.

Poglavlje 4. Struktura potrošnje u javnom sektoru

U ovom poglavlju je opisana politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora. Data je analiza strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi njihovih kretanja tokom protekle dvije godine. Ova analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja budžeta jer daje kontekst i osnovu za izradu planova budžetske potrošnje i gornjih granica rashoda.

U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda, u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar budžeta Općine Tuzla. Kao i prethodnih godina, planiranje budžeta će se oslanjati na načela stabilizacijskog djelovanja fiskalne politike kroz smanjenje javne potrošnje. Općina Tuzla je čvrsto opredijeljena za nastavak provođenja mjera štednje javne potrošnje u periodu 2015. – 2017. godine, čiji je osnovni cilj održavanje stabilnog fiskalnog sistema, održavanje budžetske ravnoteže i kontrola javne potrošnje.

Mjere štednje javne potrošnje će se provoditi kroz ograničavanje rasta tekućih rashoda, uz istovremeno nastojanje očuvanja socijalne pravednosti i zaštite najugroženijih grupa stanovništva i boračkih populacija, te osiguranje aktivnog doprinosa povećanju investicionih aktivnosti. Ovo uključuje i obustavu novog zapošljavanja u javnom sektoru, ukidanje i redukciju isplata naknada za rad u komisijama i isplatu prekovremenog rada, zadržavanje visine osnovice za isplatu plaća na istom nivou kao prethodne godine, ograničavanje rasta i veću kontrolu troškova materijala i usluga, restriktivno planiranje i veću kontrolu tekućih i kapitalnih transfera, kao i realno planiranje nabavke stalnih sredstava.

4.1. Rashodi Budžeta općine Tuzla

U 2014. godini očekuje se priliv sredstava u Budžet općine Tuzla na nivou 2013. godine. Prihodi od indirektnih poreza znatno su varirali u toku 2013. godine, što je otežavalo izradu projekcija ovog najznačajnijeg prihoda u budžetu. Na to ukazuju i revidirane projekcije ovih poreza od strane Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona.

Zahtjevi budžetskih korisnika u dijelu rashoda po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti (vlastiti prihodi) i namjenskih sredstva uglavnom su uvaženi kroz trogodišnji period.

Radi lakšeg analiziranja kretanja procijenjenih rashoda i izdataka daje se slijedeći pregled indikativnih gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta općine Tuzla za period 2015.-2017. godina:

Tabela 4.1.1.- Rashodi i izdaci

	Izmjene i dopune Plana 2014.	Projekcija 2015.	index (2015/ Plan 2014)	Projekcija 2016.	index (2016/ 2015)	Projekcija 2017.	index (2017/ 2016)
UKUPNO RASHODI I IZDACI	41.005.450,00	38.840.000,00	94,71	38.965.988,00	100,32	39.236.075,00	100,69
-finansirani iz budžeta	35.478.659,00	34.523.950,00	97,30	35.302.350,00	102,26	35.572.737,00	100,77
-finansirani iz namjenskih sredstava, grantova i donacija	3.713.666,00	2.484.700,00	66,90	1.783.600,00	71,78	1.783.600,00	100,00
-finansirani iz vlastitih prihoda	1.813.125,00	1.831.738,00	101,03	1.879.738,00	102,62	1.879.738,00	100,00

Rashodi i izdaci finansirani iz budžeta u 2015. godini predviđaju se u iznosu od 34.523.950,00 KM, što je na nižem nivou u odnosu na plan 2014. godine za 2,70 %, dok se u 2016. godini projiciraju sa rastom od 2,26%, a u 2017. godini na približno istom nivou kao prethodne godine.

Projekcije rashoda i izdataka iz namjenskih sredstava, grantova i donacija za 2015.godinu iznose 2.484.700,00 KM , što je za 33,10 % manje od plana 2014.godine, dok su u 2016.i 2017. godini manji za 28,22% u odnosu za 2015.godinu iz razloga što je članom 8.Odluke o izvršenju budžeta definisano da donacije, grantovi i namjenski transferi uplaćeni na depozitni račun općine Tuzla, a koji nisu planirani u Budžetu općine Tuzla, usmjeravaju se u budžet za fiskalnu godinu na osnovu Odluke Općinskog načelnika, a na prijedlog Službe za budžet i finansije.

Rashodi i izdaci koji se finansiraju iz vlastitih sredstava u 2015. godini projiciraju se u iznosu od 1.831.738,00 KM sa povećanjem u odnosu na plan 2014.godine za 1,03%, a u 2016. i 2017. godini sa neznatnim povećanjem od 1,59 %.

U slijedećoj tabeli daju se rashodi i izdaci iz budžetskih sredstava po ekonomskim kodovima, te ukupni troškovi po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti, namjenskih sredstava, grantova i donacija:

Tabela 4.1.2. - Rashodi, izdaci i finansiranje u Budžetu općine Tuzla za periodu 2014.-2017. godina

		Izmjene i dopune Plana 2014.	Projekcija 2015.	index (2015/ Plan 2014)	Projekcija 2016.	index (2016/ 2015)	Projekcija 2017.	index (2017/ 2016)
	UKUPNO (I + IV)	42.022.950,00	39.950.388,00	95,07	40.075.988,00	100,31	40.346.075,00	100,67
	I RASHODI I IZDACI (II+III)	41.005.450,00	38.840.388,00	94,72	38.965.988,00	100,32	39.236.075,00	100,69
	II UKUPNO (A+B+C)	35.478.659,00	34.523.950,00	95,44	35.302.650,00	100,76	35.572.737,00	101,91
600000	A) TEKUĆA REZERVA	145.000,00	145.000,00	100,00	145.000,00	100,00	145.000,00	100,00
610000	B) TEKUĆI IZDACI	32.649.514,00	32.508.705,00	99,57	32.707.405,00	100,60	32.977.492,00	100,82
611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	13.769.840,00	14.069.720,00	102,17	14.112.060,00	100,30	14.153.435,00	100,29
611100	Bruto plaće i naknade	11.817.880,00	12.047.880,00	101,95	12.085.580,00	100,31	12.120.180,00	100,29
611200	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	1.951.960,00	2.021.840,00	103,58	2.026.480,00	100,23	2.033.255,00	100,33
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	1.175.240,00	1.145.900,00	97,50	1.149.600,00	100,32	1.154.400,00	100,42
612100	Doprinosi poslodavca	1.175.240,00	1.145.900,00	97,50	1.149.600,00	100,32	1.154.400,00	100,42
613000	UKUPNO IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	11.553.474,00	11.666.285,00	100,98	11.798.945,00	101,14	12.012.857,00	101,81
614000	UKUPNO TEKUĆI GRANTOVI	4.278.460,00	4.259.300,00	99,57	4.279.300,00	100,45	4.289.300,00	100,23
615000	KAPITALNI GRANTOVI	1.619.000,00	1.146.500,00	70,82	1.146.500,00	100,00	1.146.500,00	100,00
616000	IZDACI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	253.500,00	221.000,00	87,18	221.000,00	100,00	221.000,00	100,00
820000	C) UKUPNO KAPITALNI IZDACI	2.684.145,00	1.870.245,00	69,68	2.450.245,00	131,01	2.450.245,00	100,00
821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA	2.684.145,00	1.870.245,00	69,68	2.450.245,00	131,01	2.450.245,00	100,00
822000	SREDSTVA ZA POZAJMLJIVANJE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	III UKUPNO NAMJENSKA SREDSTVA,GRANTOVI, DONACIJE I VLASTITI PRIHODI (E+F)	5.526.791,00	4.316.438,00	78,10	3.663.338,00	84,86	3.663.338,00	100,00
	E) Rashodi i izdaci po osnovu namjenskih sredstva, grantova i donacija	3.713.666,00	2.484.700,00	66,91	1.783.600,00	71,78	1.783.600,00	100,00
	F) Rashodi po osnovu vlastite djelatnosti -vlastitih prihoda	1.813.125,00	1.831.738,00	101,03	1.879.738,00	102,62	1.879.738,00	100,00
823000	IV OTPLATE DUGOVA - FINANSIRANJE	1.017.500,00	1.110.000,00	109,09	1.110.000,00	100,00	1.110.000,00	100,00

4.2. Plaće i naknade troškova zaposlenih

Finansiranje plaća, doprinosa zaposlenih i naknada troškova zaposlenih u Općini Tuzla i Javnim ustanovama predviđa se iz slijedećih sredstava u narednom trogodišnjem periodu kako slijedi:

Tabela 4.2.1.- Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih u Općini Tuzla u periodu 2013.-2017. godina

	Izvršenje 2013.	Izmjene i dopune Plana 2014.	Projekcija		
			2015.	2016.	2017.
I UKUPNO PLAĆE I DOP.POSLODAVCA - ekonomski kodovi 611100 i 612100	13.072.743,00	13.737.332,00	13.974.080,00	14.044.580,00	14.083.980,00
- iz budžetskih sredstava	12.248.655,00	12.993.120,00	13.193.780,00	13.235.180,00	13.274.580,00
-iz namjenskih sredstava	17.185,00	22.312,00	0,00	0,00	0,00
- iz vlastitih prihoda	806.903,00	721.900,00	780.300,00	809.400,00	809.400,00
II NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	3.210.308,00	2.293.080,00	2.368.940,00	2.387.580,00	2.394.355,00
III UKUPNO PLAĆE I NAKNADE (I + II)	16.283.051,00	16.030.412,00	16.343.020,00	16.432.160,00	17.493.599,00

Predviđena izdvajanja za bruto plaće, doprinose poslodavca i naknade troškova zaposlenih iz budžetskih i vlastitih sredstava za 2015.godinu iznose ukupno 16.343.020,00 KM, dok su ista veća za 0,54% u 2016. i 6,45% u 2017.godini. U okviru ovih sredstava, bruto plaće su povećane po osnovu planiranih 21 novoupisanih, po osnovu radnog staža (minuli rad), kao i naknade troškova zaposlenih.

Poglavlje 5 - Budžetski prioriteti za period 2015 - 2017. g.

Osnovna funkcija DOB-a općine Tuzla za period 2015.-2017.godina, je da pored osiguranja fiskalne discipline budžetskih korisnika osigura alokaciju budžetskih sredstava u skladu sa strateškim prioritetima Općine Tuzla.

Cilj Dokumenta okvirnog budžeta je da pruži kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje budžeta i pripremu godišnjih budžeta, kroz povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa utvrđenim srednjoročnim prioritetima općine. Imajući ovo u vidu, utvrđeni prioriteti bili su polazna osnova kod donošenja odluka o predloženim prioritetima potrošnje, a u skladu s tim i budžetskim ograničenjima za naredni trogodišnji period.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda iskazanih u tabelarnom dijelu DOB za period 2015-2017. godine utvrđeni su na osnovu sljedećih elemenata:

- Strategije razvoja općine Tuzla;
- fiskalne politike Općine Tuzla i okvira raspoloživih sredstava;
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika;
- utvrđenim prioritetima Općine Tuzla.

Sastavni dio DOB-a je i tabelarni pregled prihoda sa indikativnim gornjim granicama rashoda Općine Tuzla za period 2015.-2017.god.

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl.novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14 i 13/14) nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Općine Tuzla i dostavljen Općinskom vijeću Tuzla kao informacija.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
OPĆINA TUZLA
Općinski načelnik
Broj:
Tuzla,

OPĆINSKI NAČELNIK
Jasmin Imamović, dipl.pravnik

Sadržaj

Poglavlje 1. Uvod u Dokument okvirnog budžeta

Poglavlje 2. Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

2.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja

2.2. Tržište rada

2.3. Osnovne pretpostavke i ciljevi makroekonomske politike BiH i Federacije BiH u periodu 2014.-2016.godina

Poglavlje 3. Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza

Poglavlje 4. Struktura potrošnje u javnom sektoru

4.1. Rashodi Budžeta općine Tuzla

4.2. Plaće i naknade troškova zaposlenih u javnom sektoru

Poglavlje 5: Budžetski prioriteti za period 2014. – 2016. godina

Dodatak:

Tabela 1.: Tabela prikaz prihoda, primitaka i finansiranja općine Tuzla

Tabela 2.: Tabela prikaz rashoda po ekonomskoj klasifikaciji